

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.



№9-10
(3515-3516)

7 березня
2025 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Зі святом 8 Березня!



Шановні наші читачки!

8 березня ми відзначимо Міжнародний жіночий день. Чи, точніше, Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир – такою є офіційна назва цього державного свята.

Ця назва дуже точно відображує глибинний зміст цього дня, який особливо виразно прочитується сьогодні: це не просто чергова дата вшанування представниць кращої частини людства, а нагадування про те, що гарні слова про любов і мир в усьому світі мають підкріплюватися справами.

Саме ви, жінки, завжди першими виходите на цю боротьбу, бо відвіку ви є берегинями життя й любові, хранительками домашнього вогнища й виховательками майбутніх поколінь. Але при цьому ви ще й сумлінні трудівниці та, найчастіше, незамінні фахівчині у дуже багатьох галузях.

На вашу і нашу долю припали важкі часи, адже нині боротьба за мир з назви свята перейшла в реальне життя. Отож багато з вас пліч-о-пліч з чоловіками стали на захист нашої Батьківщини, інші замінили чоловіків у професіях, які донедавна вважались суто чоловічими, хтось увесь свій час і сили вкладає у волонтерську діяльність, решта наполегливо і невтомно наближають Перемогу на своїх робочих місцях. Величезна шана і низький уклін вам за вашу мужність і стійкість!

Ваші знання, талант і щоденна копійка праця особливо помітними є в нашому університеті. Та й взагалі, сьогодні в українській науці і освіті все більше жіночих прізвищ і фемінітивів. Ваші відкриття і розробки працюють на оборону держави та на її економіку. Ваші ідеї та прагнення, попри всі перешкоди й негаразди, які найчастіше супроводжують їхнє втілення у життя, змінюють світ на краще. Бо й ви – кращі!

Нехай же цей день стане початком не лише сонячного тепла, яке обов'язково принесе з собою весна, але й повернення миру в кожен український дім, у кожену родину!

Зі святом вас, дорогі наші жінки!

Ваш "Київський політехнік"

Професорка ФММ отримала премію Президента України

Перший національний форум талановитої молоді, що пройшов у столиці наприкінці січня, зібрав понад 400 учасників – призерів міжнародних і всеукраїнських шкільних олімпіад, молодих науковців, студентів, активістів. У межах заходу молодим ученим за їхні наукові досягнення вручили премії Президента України. Отримала відзнаку і Ольга Вовк – професорка кафедри економічної кібернетики КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вона поділилася враженнями від цієї урочистої події.

Про учасників. Привітати нагороджених і відзначити їхній вклад у майбутнє України на форум завітали очільники держави, громадські діячі, відомі особистості. Президент України Володимир Зеленський у своєму виступі відзначив цінність освіти та науки у відновленні України й наголосив на пріоритетах інтелектуального потенціалу, промоції української культури і державності у світі: "Я вдячний за те, що ви знаходитесь в Україні, розвиваєтесь тут. Це і є зміст того, за що бореться Україна! Ваша енергія, ваші досягнення – це те, що дозволяє Україні рухатися вперед навіть у найскладніших умовах".

З вірою у майбутнє. Міністр освіти і науки Оксен Лісовий висловив переконання, що інвестиції в освіту, зокрема вищу, зумовлять її конкурентоспроможність у світі: "Україна – це країна можливостей, країна, яка сьогодні будуватиме абсолютно на нових засадах, проходячи неймовірні випробування і перемагаючи в цих випробуваннях".



Ольга Вовк

Міністр молоді та спорту Матвій Бідний підкреслив, що такі події дозволяють молоді не тільки отримати визнання за свої досягнення, але й знаходити нові можливості для розвитку: "Ми не лише підтримуємо вас сьогодні, ми разом будемо майбутнє країни. Ваші успіхи в науці, у спорті, у технологіях – це найкраще підтвердження того, що в Україні можна досягти всього, якщо є бажання і підтримка". Президент Національного олімпійського комітету Вадим Гутцайт підкреслив, що для досягнення перемог важливим є не тільки талант, а й наполеглива робота і віра в себе: "Дякую вам, що ви в Україні, що ви вірите в Україну, в український народ. Я впевнений, що після перемоги буде ваш час діяти і будувати нову Україну".

Надихали і мотивували. До заходу також долучилися і виступили генеральний директор – художній керівник Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка Євген Нищук; голова Наглядової ради Українського культурного фонду Наталія Кривда; олімпійська чемпіонка, фехтувальниця Ольга Харлан; керівник Національного антарктичного наукового центру Євген Дикий; історик, капітан ЗСУ Олександр Алфьоров; телеведучий Дмитро Комаров. В онлайн-форматі зібрання привітали Марина Вязовська – лауреатка медалі Філдса, Скотт Келлі – астронавт NASA, Пол Нерс – лауреат Нобелівської премії.

стор. 2

Проректор Сергій Стіренко про результати науково-інноваційної діяльності університету в 2024 році та перспективи розвитку на рік 2025

Редакція "Київського політехніка" продовжує знайомити читачів з матеріалами звітів проректорів КПІ ім. Ігоря Сікорського про роботу за відповідними напрямками. На черзі – доповідь проректора з наукової роботи університету Сергія Стіренка "Розвиток і перспективи наукової та інноваційної діяльності університету".

Шановні колеги, вашій увазі пропонується інформація про результати науково-інноваційної діяльності університету в 2024 році та про перспективи розвитку на 2025 рік.

Розвиток дослідницької інфраструктури університету

План фінансування наукової діяльності університету на 2024 рік виконано на 114% (сумарно, за різними джерелами фінансування). Тільки за кошти базового фінансування вдалося оновити матеріальну базу університету, що використовується для наукових досліджень на суму понад 4,3 млн грн. Наприклад, у 2024 році було придбано вертикально-фрезерний верстат з числовим програмним керуванням,

3D-сканер, 3D-принтер, професійний лазерний CO₂-верстат, верстат фігурного різання пінопласту, ультразвуковий вимірювач міцності будівельних матеріалів тощо. Крім того, в межах виконання інших НДР закуплено багато іншого устаткування, що допомагає вирішити низку завдань, які стоять перед науковцями університету.

За рахунок виконання міжнародного проекту, що фінансується програмою НАТО "Наука заради миру та безпеки" та виконується кафедрою фізичного матеріалознавства та термічної обробки НН ІМЗ ім. Є.О. Патона, придбано рентгеновську трубку до рентгеновського дифрактометра та мікротвердомір по Віккерсу, вартістю 350 тис. грн кожний. Крім того, для ЦККНО "Матеріалознавство тугоплавких сполук та композитів" отримано фінансування обсягом 1,4 млн грн на забезпечення Центру альтернативним джерелом живлення – сонячною електростанцією потужністю 38 кВт.



Сергій Стіренко

Наукові видання, наукові конференції та семінари університету, доступ до відкритих інформаційних ресурсів

Стратегічним завданням університету є розвиток і посилення позицій наших наукових видань. Серед 37 наукових журналів КПІ до категорії А включено 7, до категорії Б – 22 (у 2023 р. було 20). У базі даних Scopus індексуються 5 (у 2023 – 4) наших журнали, у Web of Science – 3. НДЧ спільно з науково-технічною бібліотекою здійснюють постійний моніторинг показників наших журналів.

Позитивно є динаміка зростання числа наукових конференцій, засновниками та організаторами яких є КПІ ім. Ігоря Сікорського. На кінець звітного періоду на платформі OCS зареєстровано 101 конференцію університету, 67 з яких відкриті у проєкті "Наукові конференції України", 23 конференції розміщують збірники своїх матеріалів у проєкті "Наукова періодика України" (URAN).

Розвиток відкритого електронного архіву наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського ELAKPI відбувався за рахунок інформаційної підтримки його депозиторів і користувачів ELAKPI. Станом на кінець грудня 2024 року електронний архів містить 64 414 документів (на 7 409 документів більше порівняно з 2023 р.), з них матеріалів у відкритому доступі – 60 588 документів.

У межах проєкту Open4UA програми Erasmus+ КПІ продовжив співпрацю з консорціумом європейських університетів.

Багатоканальне фінансування науки в університеті

Результативність наукової діяльності значною мірою визначається залученням фінансуванням.

Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність університету здійснюється на засадах багатоканального фінансування – за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України та за рахунок коштів вітчизняних та іноземних замовників. Загалом фінансування наукових досліджень університету в 2024 році склало 134,82 млн грн: стор. 2

ЗНАЙ НАШИХ

Професорка ФММ отримала премію Президента України

стор. 1

Про лауреатку. Ольга Вовк – докторка економічних наук, професорка, заступниця завідувачки кафедри економічної кібернети з наукової роботи. В університеті вона працює не так давно – з 2023 року, але її співпраця з науковцями КПІ триває не один рік. "Я багато років була допитливо до формування наукового потенціалу країни у стінах університету КПІ, – розповідає Ольга Миколаївна. – Це в 2010 році опонентом кандидатської дисертації став завідувач кафедри економіки і підприємництва Петро Круш, який, попри юний вік здобувачки (на той час мені було 23 роки), підтримав та спрямував мої дослідницькі ініціативи. Потім науковим консультантом, натхненницею наукових досліджень у рамках роботи над докторською дисертацією стала завідувачка кафедри економіки і підприємництва Світлана Тульчинська".

Напрацювання. За словами Ольги Вовк, докторську дисертацію на тему "Імперативи модернізації підприємств інфраструктурної сфери в контексті сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки" вона також захистила у відносно ранньому віці – 35 років. На сьогодні науковим здобутком професорки є 9 монографій (у т.ч. одна одноосібна), понад 175 наукових публікацій та 14 навчальних посібників. Наукова робота, удостоєна Премії Президента України, досувалася стратегії відбудови інфраструктури України. "Дослідження розкриває концептуальні положення інноваційно-когнітивної парадигми модернізації економічних систем, формування системи стратегічних векторів реалізації потенціалу, застосування інноваційних технологій для відбудови інфраструктурної сфери", – говорить авторка.

Вона також розповіла, що за рекомендацією Комітету з Національної премії України імені Бориса Патона щороку присуджується до сорока Премій Президента України для молодих вчених. У 2024 році було подано 39 наукових робіт, а після публічного обговорення, рецензування та розгляду на спеціалізованих секціях присуджено 31 Премію для 59 молодих вчених.

Додамо, що викладацька діяльність О.Вовк пов'язана із забезпеченням освітніх програм економічного профілю. Нині як потенційний гарант науковця готує нову міждисциплінарну програму з цифрової економіки та менеджменту, має 5 опублікованих у бібліотеці КПІ посібників та є авторкою трьох унікальних освітніх компонентів: "Економіка проектно-аналітичної діяльності", "Макро- та мікроекономічний аналіз", "Просторова економіка". Професорка з вдячністю відгукується про наукове співтовариство з КПІ ім. Ігоря Сікорського: тут вона отримала перспективи реалізації своїх наукових досліджень, за підтримки колективу не лише здобула премію Президента України, а й отримувала стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених, у 2024 році опублікувала монографію "Економічна безпека при відновленні конкурентоспроможності України".

Формується нове покоління. "Цінності освітньо-наукового простору, збереження інтелектуального потенціалу в сучасних викликах мають залишатись пріоритетом довгострокової візії української державності, – розмірковує лауреатка. – Освіта є беззаперечним базисом для наукових досліджень, інновацій, технологій стратегування відбудови і розвитку України. На проведеному Форумі була захоплена натхненням і першими успіхами молодих дослідників, а особливо – що державні інституції відзначають цінність молоді. Адже так формуються нові покоління для загартованої війною української нації!". На завершення розмови науковиця ще раз підкреслила, що вдячна колективу КПІ ім. Ігоря Сікорського за збереження освітньо-наукових цінностей і підтримку дослідницьких ініціатив.

До речі, наприкінці лотоги стало відомо, що професорці ФММ Ользі Миколаївні Вовк за працю «Економічна безпека при відновленні конкурентоспроможності України» присуджено Премію НАН України імені М.І.Туган-Барановського. Вітаємо!

Надія Ліберт

ЗВІТУЮТЬ ПРОРЕКТОРИ

Проректор Сергій Стіренко про результати науково-інноваційної діяльності університету в 2024 році та перспективи розвитку на рік 2025

стор. 1

із загального фонду Державного бюджету України (2201040) – 31,3 млн грн, за програмою (2201390) – 12,19 млн грн; зі спеціального фонду – 90,3 млн грн. У 2024 р. загальні надходження фінансування науки зросли більше як на 30 млн грн у порівнянні з 2023 роком.

У порівнянні з 2023 роком, у 2024 році відбулось і збільшення надходжень за рахунок виконання держбюджетних НДР – на 17%, за рахунок виконання НДР, ДКР та договорів на замовлення державних та іноземних контрагентів – на 30%. Відповідно до цього КПІ збільшує відношення надходжень за рахунок загального та спеціального фондів і стабільно виконує вимоги до дослідницького університету щодо норм переважання фінансування на виконання науково-дослідних робіт зі спеціального фонду над фінансуванням із загального фонду державного бюджету. У 2024 р. співвідношення складало 25,7% до 74,3% відповідно. У 2024 році норма надходження до спецфонду на одного штатного НПП складала 40,6 тис. грн, що більш ніж вдвічі перевищує вимогу для формульного фінансування. Відбулось суттєве збільшення базового фінансування, за грантами НФДУ, а особливо – за проектами міжнародного співробітництва та виконання договорів на надання наукових послуг. Це в сукупності забезпечило стабільність наукової діяльності в університеті.

Напрями та основні результати наукової діяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського в 2024 році

За рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України (2201040), обсяг якого у 2024 році становив 31,33 млн грн, виконувалося 30 науково-дослідних робіт (НДР), зокрема 7 фундаментальних досліджень, 20 прикладних робіт, 3 науково-технічні розробки. Із загальної кількості цих робіт 10 робіт виконували молоді вчені. Завершено виконання 2 НДР молодих вчених (прикладні роботи) та 6 робіт основного конкурсу МОН України, з них 3 фундаментальні, 2 прикладні та 1 науково-технічна (експериментальна) розробка.

Приклад завершеної фундаментальної науково-дослідної роботи, виконаної в НН ІМЗ: розроблено практичні рекомендації з впровадження впорядкованих наноструктур. Це одна фундаментальна НДР: розроблено нові високотемпературні армовані керамічні матеріали, здатні працювати при температурах 1600-2000°C в умовах швидкісного нагрівання – охолодження, механічних навантажень, абразивного зношування та хімічно агресивних середовищ. Прикладну НДР виконано у Світовому центрі даних (СЦД): проведено комплексний аналіз методів оцінки ресурсів територій і людського потенціалу в умовах постійних військових загроз та інші.

КПІ ім. Ігоря Сікорського за результатами атестації наукової діяльності за напрямом "Технічні науки" присвоєно категорію Б (2021 рік). За бюджетною програмою 2201390 у 2024 році отримано 12,2 млн грн (8,3 млн грн – 2021 рік, 1,7 млн грн – 2022 рік, 6,7 млн грн – 2023 рік).

В умовах дії правового режиму воєнного стану наукова та науково-технічна діяль-



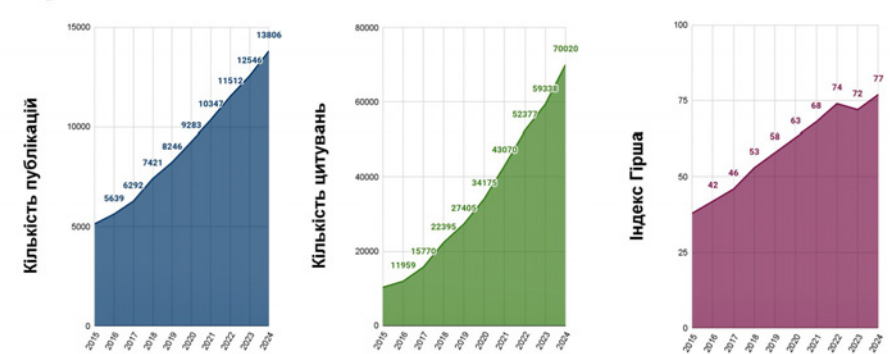
Багатоканальне фінансування науки в університеті

Загальний фонд (2201040) 31,3 млн грн + 4,54 відносно 2023



Публікаційна активність науковців

Scopus - динаміка показників науковців КПІ ім. Ігоря Сікорського



ність університету за науковим напрямом "Технічні науки" здійснювалася шляхом виконання проектів, що розподіляються за категоріями: "Космічна програма", "Сценарні аналітичні дослідження", "Безпілотні літаючі апарати", "Радіоелектронна боротьба/захист, кібербезпека", "Робототехніка та розмінвання", "Інші дослідження та розробки для підвищення безпеки і обороноздатності".

Було проведено внутрішній конкурс, на який подано 27 проектних пропозицій. За його результатами фінансування отримали 8 проектів – від СЦД, НН ІАТ, НН ІТС, НН ММІ, ХТФ, РТФ разом з НДІ ЕМСТ, ОКБ "Шторм". Окремою позицією фінансувалася Космічна програма університету за проектом PolyITAN-30-PUT. До слова, створення супутника PolyITAN-12U завершено, проводяться натурні випробування в межах підготовки до запуску.

Університет має два об'єкти, що становлять національне надбання. В 2024 році фінансова підтримка з держбюджету на утримання цих об'єктів складала 470 тис. грн. Комплекс заходів їхнього технічного обслуговування забезпечив можливість успішно провести дослідження та випробування приладу спеціального призначення.

У 2024 році на базі КПІ виконувалося 2 проекти Національного фонду досліджень за напрямом "Передова наука в Україні", 1 проект, що виграв конкурс "Наука для безпеки і сталого розвитку України" та 10 проектів-переможців конкурсу "Наука для зміцнення обороноздатності України". Крім того, завершено 1 проект, який фінан-

сувався як переможець конкурсу "Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди".

У 2024 році на потужностях КПІ виконувалося 2 НДР за державним замовленням, які успішно завершилися наприкінці року. Основними результатами цих проектів стала розроблена технологія виготовлення високоефективних елементів протимінного захисту та інтелектуальна низькотемпературна система теплозабезпечення будівель на базі конденсаційної модульної котельні.

Проте КПІшники не зупиняються на досягнутому, і на конкурс, який було оголошено в 2024 році, подано 12 проектів, з яких визнано переможцями 5 – їхнє фінансування розпочнеться вже цього року.

Сума надходжень за спецфондом у звітному 2024 році складала 89,4 млн грн, що на 30% більше, ніж було позатрібно. У цьому році лідером у залученні спецкоштів для наукової діяльності став НН ІМЗ ім. С.О. Патона. Проте слід відмітити і НН ІАТЕ, ХТФ, ФІОТ, НН ІАТ та інші. Дякуємо за результативну та плідну роботу!

Основні замовлення на наукові дослідження та розробки з боку ринку в 2024 році були спрямовані на підвищення обороноздатності держави та відновлення її енергетичної системи. Працівники НН ІМЗ ім. С.О. Патона в межах договору на надання наукових послуг провели проектування та виготовлення чоботів для індивідуального захисту нижніх кінцівок людини під час контакту з вибуховим пристроєм при проходженні замінованих територій.

У 2024 році науковцями НН ІАТ продовжені роботи по створенню літаючої платформи агротехнічного застосування на замовлення української компанії, проведені роботи по розробці та випробуванні БПЛА різних типів.

Слід відзначити активну участь в укладенні та виконанні договорів на виконання послуг і науково-дослідних робіт таких структурних підрозділів КПІ ім. Ігоря Сікорського, як ОКБ "Шторм", НДІ ЕМСТ, НВЦ "Надійність", НДЦ "Тезіс", ННЦ ПС "Соціоплюс", ЦККНО "Матеріалознавство тугоплавких сполук та композитів" та інших. Вони виконали велику кількість робіт за договорами й допомогли провідним підприємствам та установам України вирішити складні задачі, що перед ними було поставлено.

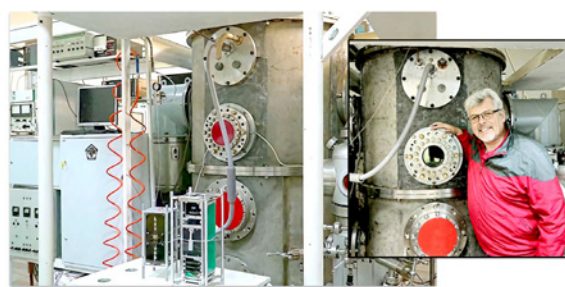
стор. 3



Фінансування наукових об'єктів, що становлять національне надбання



Науково-дослідницький комплекс скануючої тунельної та растрової електронної мікроскопії (70 тис. грн)



Комплекс експериментальних стендів для досліджень і випробувань виробів космічної техніки (400 тис. грн)

Конкурси та виконання міжнародних наукових проектів

4 проекти за програмою "Наука заради миру"
НН ІАТЕ
ФІОТ
ФММ
НН ІТС

2 НКП на базі НДЧ

1 проєкт DFG - НН ІМЗ

Horizon Europe
THE NEXT EU RESEARCH & INNOVATION PROGRAMME (2021 - 2027)

4 Білатеральні наукові проєкти:

	ХТФ - Литва	
	ХТФ - Туреччина	
	НН ІМЗ - Туреччина	
	НН ІМЗ - Німеччина	

13 проєктів програми Горизонт:

ІХФ - MASTERLY
ФІОТ, ФЕЛ - KATY
НН ІМЗ - EU-TRAINS
НН ФТІ - iMERMAID
ФММ - DaWetRest
НН ІЕЕ - Electro-Intrusion
НН ІЕЕ - U-CAN
НН ММІ - 4BIZ
НН ІАТЕ - NURECAB
ФІОТ - AI4CI
ФСР - PANORAIMA
ФЕЛ - Artificial Intelligence (AI)
НН ІПСА - EuroSpaceHub

Участь науковців КПІ у міжнародних наукових проєктах

В умовах скорочення обсягів Державного фінансування наукової роботи стабільно зростає участь науковців КПІ у міжнародних конкурсах наукових робіт. У 2024 році наші дослідники виконували 4 проєкти за програмою НАТО, 4 білатеральних проєкти, 13 проєктів за програмою "Горизонт Європа", 1 проєкт Німецького дослідницького фонду. На базі КПІ функціонувало 2 національних контактних пункти Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт Європа" та Програми з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії, комплементарної до програми "Горизонт Європа". Крім того, у звітному році подано 12 проєктних заявок на конкурс проєктів НАТО.

У 2024 році в університеті тривала робота з виконання п'ятих проєктів, підтриманих на конкурсі МОН для отримання фінансування за рахунок зовнішнього інструменту Європейського Союзу. Понад те, на участь в конкурсі було подано 7 наукових проєктів, з яких 2 здобули перемогу і отримають фінансування вже з 2025 року. Це проєкт "Створення нової технології виробництва біоосновних покриттів з використанням іонних рідин" під керівництвом Олексія Володимировича Миронюка та проєкт "Металооксидні наноструктури для високочутливих сенсорів токсичних газів" під керівництвом Георгія Степановича Васильєва.

На додачу, в цьому році наукові групи, що мають діючі проєкти за програмою НАТО, отримали додаткове фінансування від МОН України (по 195 тис. грн).

Ініціативна наукова тематика

Минулого року оновлено Положення про ініціативну наукову тематику. Новація спрямовано на спрощення та уніфікацію звітності та підвищення якості ініціативної тематики за рахунок введення показників, які є обов'язковими при плануванні ініціативної тематики і які корелюються з основними показниками при атестації наукової діяльності.

Діяльність Державного політехнічного музею імені Бориса Патона

Результати досліджень Державного політехнічного музею імені Бориса Патона представлені на конференціях і семінарах. У 2024 році музей відвідало понад 122 тисячі осіб, у ньому було проведено близько 974 екскурсій – вдвічі більше, ніж 2023 року. Представники музею взяли участь у роботі 26 всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій і виступили з 37-ма доповідями.

Колектив ДПМ організував у власних приміщеннях 11 виставок, з них 3 – на підтримку діяльності релокованих музеїв, музеїв на окупованих і прифронтових територіях. Загальна кількість музейних фондів на кінець 2024 р. складає більше 22 971 одиниці зберігання.

Інноваційна діяльність університету

У 2024 році на базі КПІ ім. Ігоря Сікорського було створено ще два наукових парки. Так, у липні 2024 року створено ТОВ "Науковий парк адитивних технологій Сікорські Челендж". Його пріоритетними напрямками діяльності є проведення наукових досліджень, розробок у галузі адитивних технологій та протезування. А 6 грудня 2024 року було зареєстровано і Науковий парк "Фінкорд-Політех", який зосереджуватиметься на дослідженнях і розробках у сфері критичних технологій, а саме ІТ, зеленої енергетики, критичного матеріалознавства, технологій подвійної і спеціального призначення.

У 2024 році Центр Індустрії 4.0 став учасником консорціуму EDIH "Kyiv HiTech", до складу якого входять представники бізнесу, влади, громадських організацій, що дотичні до цифрової трансформації. EDIH "Kyiv HiTech" отримав статус європейського інноваційного хабу.

У період з 29 жовтня по 3 листопада 2024 року проведено XIII Фестиваль інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge 2024: інновації для миру і безпеки України". Це вже третій фестиваль, який пройшов в умовах повномасштабної війни. Загалом для участі в ньому в різних якостях було зареєстровано близько 400 учасників та гостей. Подано на конкурс

Sikorsky Challenge 2024 (29.10-03.11)

18 - країн
400 - учасників

7 - секцій
140 - проєктів

65 - фіналістів
28 - переможців

140 проєктів, фіналістами стали 65 проєктів, з яких переможцями визнано 28 проєктів.

Учасники фестивалю представляли 18 країн світу. Від київських політехніків було подано 19 проєктів, з них – 8 переможців. Загалом, 29% фіналістів і 29% переможців 2024 року – проєкти КПІ ім. Ігоря Сікорського. 6 проєктів було подано студентами.

Також у межах діяльності екосистеми "Sikorsky Challenge" було проведено низку проміжних конкурсів стартап-проєктів. Так, у травні 2024 року в КПІ ім. Ігоря Сікорського відбувся Міжнародний екологічний Форум "Екологія і мир" (загалом на нього було подано 47 проєктів), у червні 2024 року – Конкурс інноваційних стартап проєктів "Стийке місто" (загалом подано 40 проєктів), цього ж місяця було проведено Конкурс стартап-проєктів у сфері штучного інтелекту (загалом подано 40 проєктів) та у вересні за підтримки компанії "Бетрай Енерджі" конкурс інноваційних стартап-проєктів та інженерних розробок (загалом подано 28 проєктів).

Патентно-ліцензійна діяльність

У 2024 році університет продовжив реалізацію політики пріоритетності подачі заявок на винаходи заявкам на корисні моделі. Подано 109 заявок на об'єкти патентного права, з них 85 – на корисні моделі, 24 – на винаходи.

У 2024 році університет отримав 69 охоронних документів на об'єкти промислової власності, з яких 58 – це патенти на корисні моделі та 9 – патенти на винаходи та 2 – свідоцтва на промисловий зразок. Подано 138 заявок на реєстрацію авторського права працівників і здобувачів вищої освіти – отримано 160 свідоцтв на об'єкти авторського права. Укладено 1 ліцензійний договір про передачу прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

У 2024 році КПІ ім. Ігоря Сікорського брав участь у III Національному форумі з інтелектуальної власності та інновацій IP LET FORUM, організованому Державною організацією "Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій" (ІР офіс). Університет було представлено на спеціалізованій виставці Форуму розробкою "Накладка на протез нижньої кінцівки та ортез, виготовлені за допомогою адитивних технологій" від НН ММІ та Навчально-інноваційного центру протезування та реабілітації. Також аспірант ФЕЛ представляв свої захищені правом інтелектуальної власності розробки на просвітницьких заходах УКРНОІВІ.

Науково-кадровий потенціал і наукова діяльність молодих вчених та студентів

Листом МОН від 06.02.2024 повідомлено про зміни в нормативно-правових актах щодо припинення будь-яких форм наукової (науково-технічної) співпраці з рф і рб. В університеті унормовано процедуру захисту дисертацій здобувачів ступеня доктора

філософії. Відкрито нову спецраду з підготовки в докторантурі.

В університеті 2024 року було захищено 80 дисертацій доктора філософії попередніх років випуску, спеціалізовані ради для яких мали бути створені та зареєстровані до 31.12.2023 року.

Таким чином, загалом у 2024 році відбулися захисти 143 дисертацій доктора філософії (з них 83 – у межах нормативного строку підготовки в аспірантурі), 7 – докторів наук та 7 – кандидатів наук. Станом на тепер в університеті функціонують 23 постійно діючі докторські ради.

Зростає частка НДР молодих вчених, проєкти яких фінансуються МОН України. Так, у 2024 році виконувалися 10 НДР, з яких 2 завершено. Високою є результативність участі молодих вчених у конкурсі НДР. У 2025 році розпочнеться виконання 4 проєктів.

Студентська молодь відіграє важливу роль у подоланні актуальних викликів, що постали перед Україною, спрямовуючи свою діяльність на розробку інноваційних рішень, участь у науково-дослідницьких проєктах та впровадження технологічних ініціатив. Яскравим прикладом такої активності є діяльність гуртка інженерного спрямування "Формула Студент КПІ", що функціонує в межах науково-інноваційної платформи "ТехноХАБ КПІ".

Студентство також активно бере участь у наукових конкурсах університету. У 2024 році було проведено I тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей, участь у якому взяли 112 студентів університету з 19 інститутів/факультетів, які подали 87 робіт за 29 спеціальностями.

За підтримки ІМЗО МОН України було проведено II Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі штучного інтелекту з міжнародною участю – 2024, на який було подано 29 студентських наукових робіт, що надійшли з 20 вищих навчальних закладів (їхніми авторами були 35 студентів). Переможцями визнано 6 робіт (з них від студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського – 3).

Суспільне визнання досягнень науковців КПІ ім. Ігоря Сікорського

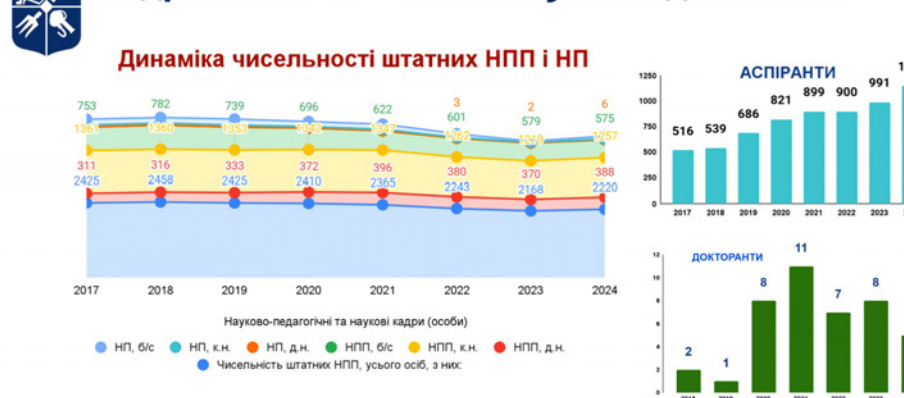
Представниця ФММ Ольга Вовк отримала 2024 року Премію Президента України для молодих вчених, іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук присуджено також представницям ФММ Аллі Гречко та Олені Трофименко, а Премію Верховної Ради України молодим ученим – представнику НН ІМЗ Юрію Яворському. І вже традиційно молоді науковці стали стипендіатами Кабінету Міністрів України – загалом цю стипендію присуджено 18 молодим київським політехникам.

Дякуємо науково-педагогічній, науковим працівникам і здобувачам вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського за наукові та науково-інноваційні здобутки 2024 року!

Патентно-ліцензійна діяльність



Кадрове забезпечення наукової діяльності



Суспільне визнання досягнень науковців КПІ ім. Ігоря Сікорського

Премія Президента України для молодих вчених
Указ Президента УКРАЇНИ №782/2024 за роботу «Стратегія відбудови інфраструктури України»
ВОВК Ольга Миколаївна (ФММ)

Премія Верховної Ради України молодим ученим
Постанова Верховної Ради №4131-ІХ від 05.12.2024 за роботу «Модифікація електронних станів катодів літійових батарей»
ЯВОРСЬКИЙ Юрій Васильович (НН ІМЗ)

Іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук
Постанова ВР №3925-ІХ від 22.08.2024 за роботу «Формування моделі управління відходами, утвореними в процесі ведення військових дій в Україні»
ГРЕЧКО Алла Володимирівна (ФММ)

Стипендії Кабінету Міністрів України
Постанова президії Комітету з Національної премії України імені Бориса Патона від 05.11.2024 №6
БАКЛАН Денис Віталійович (ХТФ)
ВЕРЕЩІНСЬКИЙ Євген Володимирович (ФЕЛ)
ВЛАДИМИРСЬКИЙ Ігор Анатолійович (НН ІМЗ)
ДАНИЛІЙКО Олександр Олександрович (НН ІМЗ)
ДЕРГАЛЮК Марта Олексіївна (ФММ)
ДОРОЖИНСЬКА Ганна Василівна (ПБФ)
КОФАНОВ Олексій Євгенович (ФММ)
КРУГЛОВ Іван Олександрович (НН ІМЗ)
МАЖАРА Гліб Анатолійович (ФММ)
ОРЛОВ Андрій Костянтинович (НН ІМЗ)
ПИШНОГРАЄВ Іван Олександрович (НН ІПСА)
ПОГРЕБНЯК Анна Юріївна (ФММ)
СОЛОВІЙОВА Тетяна Олександрівна (НН ІМЗ)
СТРУТИНСЬКИЙ Сергій Васильович (НН ММІ)
ТАРАН Владислав Ігорович (ФІОТ)
ТРУС Інна Миколаївна (ІХФ)
УЩАПОВСЬКИЙ Дмитро Юрійович (ХТФ)
ЯВОРСЬКИЙ Юрій Васильович (НН ІМЗ)

АКТУАЛЬНО

Сфера гуманітарного розмінуння є для нашої держави надзвичайно важливою. Роботи з очищення величезних територій від мін і всякого вибухонебезпечного непотрібу, що проводяться вже тепер, а після завершення війни мають досягнути велетенських масштабів, потребують, по-перше, кадрового забезпечення, по-друге, – значної кількості спеціального обладнання, і, по-третє, – постійного удосконалення технологій розмінуння та їхнього впровадження у життя. І всі ці "по-перше", "по-друге" і "по-третє" віднедавна безпосередньо стосуються КПІ ім. Ігоря Сікорського.



Максим Ткаченко та Анатолій Мельниченко

Впритуті займатися проблемами протимінної діяльності університет почав трохи більше року тому, коли у структурі Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту було створено Навчально-науковий центр інноваційних технологій у сфері гуманітарного розмінуння. А сьогодні КПІ уже став одним із провідних освітньо-наукових центрів розвитку цієї нової галузі в столичному регіоні, а можливо, і в усій країні.

"Питання гуманітарного розмінуння є для нашого університету не якимось тимчасовим проєктом, це для нас дуже серйозно та системно", – заявив на церемонії підписання меморандуму про співпрацю з Асоціацією саперів України у вересні минулого року ректор університету Анатолій Мельниченко. І це не порожні слова – вони підкріплені реальними діями.

У НН ІЕЕ в межах освітньої програми "Технології захисту навколишнього середовища", наголос у якій зроблено саме на питаннях гуманітарного розмінуння, вже здійснюється підготовка бакалаврів і магістрів (зауважимо, що до магістратури прийшли люди, які чітко усвідомлюють, чого і для чого навчатимуться – військові, державні служ-

Гуманітарне розмінуння: гуртуємося задля успіху

бовці та інші фахівці, які вже мають досвід роботи за відповідними напрямками). Також у КПІ впроваджується створена у співпраці з Київським обласним центром зайнятості програма підвищення кваліфікації для ветеранів і ветеранок "Гуманітарне розмінуння", до числа партнерів і співорганізаторів якої увійшли Міністерство економіки України, Державна служба України з питань праці; Державна служба зайнятості та Українська національна асоціація з гуманітарного розмінуння. А згаданий вище Центр інноваційних технологій у сфері гуманітарного розмінуння є осередком розробки нового обладнання, впровадження відповідних інноваційних технологій інформаційно-просвітницької роботи з цього напрямку тощо. До речі, про одну з розробок, створену за підтримки Центру, – проєкт "Імпактор" і його авторів зі студентського гуртка "Геотрон", наша газета вже писала (див. "Київський політехнік" №7-8 від 21 лютого 2025 р.).

Проте нині навколо Центру інноваційних технологій у сфері гуманітарного розмінуння НН ІЕЕ гуртуються не лише розробники, але й вітчизняні та закордонні організації, що працюють у цій галузі. Однією з них стала Громадська спілка "Кластер розмінуння України", меморандум з якою університет уклав 27 лютого. Документ підписали ректор КПІ Анатолій Мельниченко та голова правління Спілки Максим Ткаченко.

У меморандумі визначено основні напрями співпраці, серед яких – обмін інформацією з питань забезпечення освітнього процесу за програмою розмінуння, сприяння проведенню робіт з розробки дистанційних освітніх технологій, проведення спільних інформаційних, наукових і освітніх заходів у сфері протимінної безпеки, сприяння реалізації наукових проєктів, сприяння організації пілотних проєктів і технологічних рішень, тестуванню та експертній оцінці інноваційних продуктів у сфері протимінної діяльності й розмінуння та кілька інших.

Директорка НН ІЕЕ Оксана Вовк прокоментувала цю подію так: "Кластер розмінуння України" – це потужна громадська організація, що об'єднує навколо себе операторів протимінної діяльності та низку іноземних компаній і фондів. Для нас це дуже важливо, оскільки займаючись і навчальним процесом, і проєктною діяльністю, університет, звичайно, потребує певного дофінансування наших проєктів. Рік тому у нас було створено Навчально-науковий центр інноваційних технологій у сфері гуманітарного

розмінуння. І саме навколо центру ми зібрали велику кількість партнерів: і грантодавців, і безпосередньо бізнес. На сьогодні ми вже перейшли від укладання меморандумів і декларативних речей в практичну площину".

Зауважимо, що перемовини з питань налагодження співпраці в сфері гуманітарного розмінуння та протимінної діяльності, що були проведені 27 лютого, в цьому році були вже не першими. Звісно, учасники їхні були різними.

У січні університет подібний меморандум уклав з громадською організацією "Українська Асоціація Гуманітарного Розмінуння", що об'єднує майже всіх операторів протимінної діяльності нашої країни, а також виробників та інші дотичні до цієї галузі організації.

21 лютого КПІ відвідала і провела перемовини щодо взаємодії та започаткування спільних проєктів у сфері гуманітарного розмінуння й протимінної діяльності делегація Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН). Співпрацю планується розвивати в напрямках оновлення програм безоплатних курсів з нетехнічного обстеження та протимінної діяльності від ПРООН для ветеранів і ветеранок, організації спеціальних тренувань за більшістю базових принципів протимінної діяльності, використання можливостей НН ІЕЕ як бази проведення сертифікатних програм міжнародного зразка з підвищення кваліфікації в гуманітарному розмінунні у співробітництві з державними інституціями та міжнародними партнерами тощо.

А 25 лютого відбулися переговори керівництва КПІ з представниками американської компанії Safe Pro Group. На них також визначено можливі напрями спільної роботи. Це, зокрема, спільні дослідження; імплементування передових технологій в підготовку студентів, які здобувають вищу освіту за освітньою програмою "Технології захисту навколишнього середовища та гуманітарне розмінуння", в тому числі – застосування на основі штучного інтелекту Safe Pro Ukraine Spotlight AI для швидкого виявлення мін і вибухонебезпечних пристроїв, а також моніторингу та оцінювання ступеня забруднення території; впровадження нових технологій очищення ґрунтів і рекультивациі земель для відновлення агросектору нашої країни.

Отож число партнерів університету в роботі з науково-освітнього та організаційного забезпечення протимінної діяльності невпинно зростає. Необхідність у цьому є очевидною, адже всі знають, що гуртом працювати ефективніше.

Дмитро Стефанович, Володимир Школьний

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Представники фінського бізнесу 19 лютого відвідали КПІ. У "розумному укритті" CLUST Space з ними зустрілися ректор університету Анатолій Мельниченко, проректори за відповідними напрямками та працівники низки підрозділів. Відрекомендував членів делегації Яркко Тарнанен – генеральний директор (CEO) компанії Kimmelux, яка є провідним фінським виробником безпечного та куленепробивного скла й виробником широкого асортименту продукції для будівництва, морських суден, автомобільної техніки та військових потреб. Серед гостей також були топ-менеджери бізнес-структур, які працюють у різних галузях: проєктний лідер компанії Circulation і Toivo Group, що спеціалізуються на будівництві та виробництві екологічно безпечних енергетичних систем, Луїс Гонсалес; проєктний менеджер по Україні інвестиційної компанії Grow Capital Арто Янгті; генеральний директор (CEO) багатопрофільної компанії Indufor, що працює в деревообробній галузі, в сфері лісового господарства та сталого розвитку тощо, Ярро Сеппяля; директор з експорту компанії Riitek, що виробляє пристрої комп'ютерної периферії та електроніку, Матті Мякінен; а також генеральний директор (CEO) офісу платформи ReBuild Ukraine Юкка Лайкари.

Вітаючи гостей, ректор КПІ Анатолій Мельниченко підкреслив, що співпраця з представниками фінських ділових кіл є для університету дуже важливою, адже Фінляндія має чудовий досвід економічного поступу, зокрема й у парадигмі сталого розвитку.

Основним майданчиком, на якому найдоцільніше розгорнути співпрацю з підприємствами реального сектору Фінляндії, є створена на базі КПІ Всеукраїнська інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge Ukraine". Про її структуру, спроможності та вже реалізовані проєкти розповів фінським бізнесменам заступник директора Інноваційного холдингу "Sikorsky Challenge" Сергій Сергієнко. А керівниця Всеукраїнської інноваційної екосистеми Інна Малюкова доповнила його розповідь конкретними рекомендаціями щодо можливих напрямів співпраці: "Ми дуже добре знаємо, з якими проблемами стикаються іноземні компанії, які хочуть займатися інноваційним бізнесом в Україні. Тому пропонуємо нехай недостатньо масштабні, але дуже конкретні та реалістичні кроки щодо започаткування співпраці в цьому напрямі. З боку "Sikorsky Challenge", ми можемо запропонувати спільно проводити маркетингові дослідження можливостей впровадження розробок фінських колег на нашому ринку; організувати співпрацю з українськими компаніями, зацікавленими у співробітництві з фінськими колегами, а затим сприяти створенню фінсько-

Мирний десант представників бізнес-структур Фінляндії



Учасники зустрічі

українських спільних підприємств для серійного виробництва відповідної продукції та виведення її на український та інші ринки". А з огляду на те, що представництва "Sikorsky Challenge" в Фінляндії немає, Інна Малюкова висловила надію, що після налагодження співпраці її буде створено, й вона стане, з одного боку, центром допомоги іншим фінським компаніям у пошуку в Україні партнерів, а з іншого, – центром просування та виведення на фінський ринок цікавих інноваційних розробок київських політехніків.

Після взаємних презентацій відбулися попередні переговори фінських бізнесменів з очільниками університету та його окремих підрозділів щодо сфер і можливого формату подальшої співпраці. "Є кілька напрямів, які є критично важливими для КПІ та корелюють з дослідженнями, що проводяться у нас, – прокоментував їхні результати Анатолій Мельниченко. – Це, в першу чергу, проблематика, що стосується нових матеріалів, їхнього застосування в різних галузях, зокрема й при виробництві систем і виробів товарів подвійного призначення. Ми також говорили про сферу біомедицинської інженерії, адже в Фінляндії є в ній непогані напрацювання. Вони

стосуються як технологій IT-діагностики, так і створення технологій протезування, а наш університет суттєво в цьому сенсі просунувся. Тому в травні цього року у нас має пройти медичний форум, який ми в межах Інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge" спільно організуємо з нашими партнерами, зокрема і з Національною академією медичних наук України, й окремі фінські компанії братимуть в ньому участь". До того ж, за словами ректора, нам дуже цікавий фінський досвід відновлення та перебудови власної економіки: "Фінляндія свого часу зробила колосальний стрибок завдяки технологіям. Отож досвід, як можна впроваджувати технології та робити країну технологічною, нам потрібно вивчати. Друга складова, яка нас цікавить, – це висока технологічна культура. І наш університет, який готує інженерів, мусить навчати своїх студентів нових підходів до того, як впроваджувати технології у виробництво, бізнес, економіку". Він додав, що КПІ відвідали ті фінські компанії, які зацікавлені у виході на український ринок та реалізації в нас певних проєктів, і на цьому шляху наш університет може стати їхнім провідником.

Дмитро Стефанович

ПАМ'ЯТАЙМО

Щоби знали
та пам'ятали

Здається, в КПІ вже не залишилося жодного факультету чи інституту, серед працівників, студентів або випускників яких не було б тих, хто у війні з РФ віддав своє життя за Україну. Ці молоді або дуже молоді люди, котрих уже немає з нами, залишаються живими в пам'яті живих. А щоби про них знали й ті, хто прийде після нас, у корпусах, де вони навчалися та працювали, розміщуються присвячені їхній пам'яті меморіальні дошки. Впродовж останніх тижнів у двох корпусах університету знов відбулося відкриття кількох таких пам'ятних знаків.

До трьох меморіальних дошок, уже розміщених у фойє корпусу №19, нещодавно було додано ще одну – присвячену пам'яті студента інженерно-хімічного факультету Данила Бобрикова. Її було відкрито 3 березня у присутності керівників університету та викладачів, працівників і студентів ІХФ.

"Для КПІ є принципово важливим вшанувати пам'ять тих хлопців і дівчат, які віддали свої життя за територіальну цілісність і незалежність нашої держави. За те, щоб ті, хто працює та навчається в університеті, могли виконувати свою роботу", – наголосив ректор Анатолій Мельничекно на церемонії відкриття дошки.

Данило Бобриков (02.12.2001 – 23.12.2024), який навчався на 3 курсі кафедри машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв ІХФ, після початку війни взяв відпустку і пішов захищати Батьківщину добровольцем. Воював у складі 12-ої бригади спеціального призначення "Азов". Героїчно загинув під час виконання бойового завдання в Донецькій області.

А за кілька днів до відкриття дошки в 19-му корпусі, 25 лютого, у 4-му корпусі КПІ ім. Ігоря Сікорського було відкрито ще дві меморіальні дошки – двом нашим студентам – Олегу Кубею та Олександрі Чухну.

Студент кафедри фізичної хімії хіміко-технологічного факультету Олег Кубей (14.11.2001 – 29.12.2023) з початком повномасштабного вторгнення пішов добровольцем до лав тероборони. Воював у найгарячіших точках фронту, отримав звання молодшого сержанта. Загинув 29 грудня 2023 року на Херсонщині під час виконання бойового завдання. Нагороджений почесною відзнакою Головнокомандувача ЗСУ "Золотий хрест" та орденом "За мужність" III ступеня (посмертно).

Студент факультету біотехнологій і біотехніки Олександр Чухно (14.06.1992 – 13.10.2024) став на захист Батьківщини ще 2014 року. Воював дотепер. Лейтенант Національної гвардії, командир піхотної роти 4-ї оперативної бригади "Рубіж". Нагороджений орденом "За мужність". Загинув 13 жовтня 2024 року на Луганщині, прикриваючи відхід свого підрозділу.

Вічна слава й низький уклін героям-політехнікам!
Інф. "КПІ"

● КОНКУРС ● КОНКУРС ●

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади директора (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю навчально-наукового інституту; стаж роботи на наукових, науково-педагогічних посадах не менше 5 років; вільне володіння державною мовою):

– **Навчально-наукового інституту аерокосмічних технологій;**

на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю кафедри; стаж роботи на наукових, науково-педагогічних посадах не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрах:

– **відновлювальних джерел енергії факультету електроенергетехніки та автоматики;**

– **електричних мереж і систем факультету електроенергетехніки та автоматики;**

– **теоретичної електротехніки факультету електроенергетехніки та автоматики;**

на заміщення вакантних з 01.07.2025 р. посад професорів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

– **інформаційної безпеки Навчально-наукового фізико-технічного інституту;**

– **електронних комунікацій та інтернету речей Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем;**

– **штучного інтелекту Навчально-наукового інституту прикладного системного аналізу;**

– **математичного аналізу та теорії ймовірностей фізико-математичного факультету;**

– **фізичного матеріалознавства та термічної обробки Навчально-наукового інституту матеріалознавства та зварювання ім. Є.О.Патона;**

на заміщення вакантної з 01.06.2025 р. посади доцента (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі:

– **інформатики та програмної інженерії факультету інформатики та обчислювальної техніки;**

на заміщення вакантних з 01.07.2025 р. посад доцентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою), старших викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою), асистентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи);

* Для кандидата наук або PhD обов'язковим є вчене звання професора.

Перелік документів, порядок проведення конкурсного відбору зазначено у Порядку проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), з яким можна ознайомитися за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/competition>.

Претенденти на заміщення вакантних посад подають документи через загальний відділ університету (тел.: (044)204-82-82) особисто або надсилають поштою на адресу: 03056, Київ-56, проспект Берестейський, 37, загальний відділ, кімн. 163.

Звертаємо вашу увагу, що на період дії правового режиму воєнного стану повний комплект документів можна надіслати на електронну пошту: kanc@kpi.ua у pdf форматі. Документи треба підписати за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП), у темі листа зазначити "на конкурс НПП".

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення. Університет житлом не забезпечує!

вільне володіння державною мовою), викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

Навчально-науковий фізико-технічний інститут

Кафедра інформаційної безпеки

доцентів-1

старших викладачів-1

асистентів-3

Навчально-науковий інститут атомної та теплової енергетики

Кафедра інженерії програмного забезпечення в енергетиці

доцентів-1

Навчально-науковий інститут телекомунікаційних систем

Кафедра інформаційних технологій в телекомунікаціях

доцентів-1

Кафедра електронних комунікацій та інтернету речей

доцентів-1

Навчально-науковий інститут прикладного системного аналізу

Кафедра математичних методів системного аналізу

доцентів-3

асистентів-1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

доцентів-3

старших викладачів-3

асистентів-5

Кафедра обчислювальної техніки

доцентів-3

старших викладачів-1

асистентів-9

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра промислового маркетингу

доцентів-3

Навчально-науковий механіко-машинобудівний інститут

Кафедра технології виробництва літальних апаратів

асистентів-1

Фізико-математичний факультет

Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей

доцентів-1

старших викладачів-1

Інженерно-хімічний факультет

Кафедра технічних та програмних засобів автоматизації

асистентів-4

Кафедра машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв

асистентів-1

Навчально-науковий інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра електропостачання

старших викладачів -2

асистентів-2

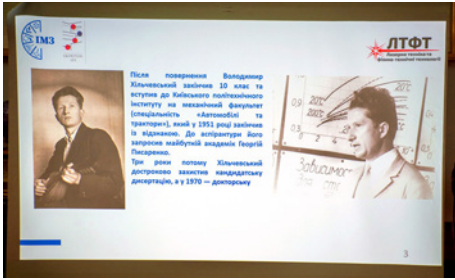
Факультет соціології і права

Кафедра інтелектуальної власності та приватного права

доцентів-1

викладачів-1

Володимир Хільчевський: від "чорнопіхотинця" до професора



У залі рідкісних книг Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І. Денисенка 20 лютого відбувся круглий стіл, присвячений визначному українському науковцю у галузі технології машинобудування, професору, солдату Другої світової війни Володимирові Хільчевському. Організували цю зустріч працівники Інституту матеріалознавства та зварювання імені С. О. Патона і його кафедри лазерної техніки та фізико-технічних технологій, Державного політехнічного музею та Науково-технічної бібліотеки КПІ. Круглий стіл продовжив заходи, присвячені 100-річчю від дня народження вченого, про які наша газета писала в №3-4 від 25 січня цього року.

На переконання завідувача кафедри лазерної техніки та фізико-технічних технологій (ЛТФТ) Олексія Капляка, який виступив модератором круглого столу, забувати про внесок у науку доктора технічних наук, академіка Академії інженерних наук України В. Хільчевського не можна не лише через його наукові здобутки, але й через його гідні подиви й наслідуюванню працелюбність і продуктивність: впродовж періоду завідування кафедрою опору матеріалів КПІ і вісімнадцяти років керівництва кафедрою матеріалознавства і технології конструкційних матеріалів (1973-1991) він встиг написати понад 300 наукових праць, у тому

числі 5 монографій, три підручники, видав автобіографічну повість, упорядкував російсько-український словник з машинознавства та загального машинобудування тощо. Крім того, понад 30 років він завідував підготовчим відділенням КПІ й доклав величезних зусиль до організації філії КПІ в Чернігові та Житомирі.

Голова Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Ільченко повідомив, що



Михайло Ільченко



Віталій Татарчук



Тетяна Лугова

найближчим часом на Алеї зірок перед головним корпусом університету з'явиться і плита на честь Володимира Хільчевського. Його іменем також буде названо одну з навчальних аудиторій НН ІМЗ ім. С. О. Патона.

Своєрідним вступом до круглого столу стала демонстрація відеофільму про деякі віхи історії КПІ, цікаві факти про роботу вишу до початку Другої світової війни, його повне відродження, розбудову університетської інфраструктури, про утвердження КПІ як закладу вищої освіти нового типу. У коментарях до фільму завідувач науково-дослідним відділом з історії КПІ ДПІМ ім. Бориса Патона Віталій Татарчук пов'язав низку відомостей про університет із біографією В. Хільчевського.

Напевно, "найтеплішою" частиною засідання стали живі спогади про Володимира Хільчевського його колеги і учні.

Професор НН ММІ Андрій Бабенко зацентрував увагу учасників на окремих рисах характеру Володимира Васильовича, зокрема на його надзвичайній працездатності та таланті знаходити та підтримувати здібних студентів. Керування методичними комісіями при Мінвузі УРСР, завданням яких була організація загальнотехнічних факультетів, впровадження ЕОМ, програмованого навчання, видання методичної літератури, на-

дом – на машинобудівних підприємствах колишнього Союзу.

Про принциповість В. Хільчевського як керівника кафедри розповідав доцент кафедри ЛТФТ Віктор Романенко. Володимир Васильович був особливо прихильним до тих здобувачів освіти і молодих дослідників, які не лише "фонтанували" новими ідеями, але й пропонували технологічні рішення, долучалися до розробки і впровадження нових технологій.

Інженер кафедри ЛТФТ Анастолій Святина вдячний В. Хільчевському за наставництво: Володимир Васильович допомагав йому спочатку як майстру виробничого навчання, а згодом – як інженеру.

А редакторка видавництва "Самміт-Книга" Юлія Іванченко, яка готувала до публікації книги спогадів Володимира Хільчевського "Чорна піхота. Від солдата до академіка", висловила впевненість, що автобіографічна розповідь "чорнопіхотинця"

В. Хільчевського дозволила читачам краще

осягнути трагедію сотень тисяч українців, які у 1941 році опинилися в нацистській окупації, а після визволення, за наказом радянського військового керівництва, ненавчені, майже неозброєні й не переодягнені у військові однострої регулярну армію поповнили фактично як гарматне м'ясо. Серед тих із них, хто дивом вижив, був і Володимир Хільчевський.

Наостанок донька Володимира Хільчевського – Тетяна Лугова – подякувала організаторам і учасникам круглого столу за пам'ять про батька.

Віктор Задворнов



ЗНАЙ НАШИХ

Софія Жолтайли: "Я не можу жити без творчості"

Бесіда з переможницею Всеукраїнського конкурсу студентів і молодих вчених з міжнародною участю "Інтелект молоді. Рациональне природокористування та сучасні енергетичні технології", викладачкою кафедри автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів (АЕМК) Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту КПІ ім. Ігоря Сікорського Софією Жолтайли розпочалася не з техніцизмів і термінів, без яких її викладацька та науково-дослідницька діяльність неможлива. І лише згодом розмова перейшла на рекомендації до сучасних підходів у викладанні, які вона отримала від співробітників своєї кафедри, а також від колеги з лабораторії LEMTA (лабораторія енергетики, теоретичної та прикладної механіки) Університету Лотарингії (Франція).

– Ваше дитинство пройшло у родині, як кажуть, технарів. Цікаво, як розвивався талант майбутньої вченої?

– Так, саме моя родина заклала основу для дорослого життя. Мама закінчила Харківську політехніку за напрямом "Прикладна математика", а у батька – диплом випускника факультету електроніки нашого КПІ ім. Ігоря Сікорського. Дідусь за маминою лінією також був електромеханіком, а бабуся – хіміком. Моя старша сестра Ліза вирішила бути перекладачкою з англійської мови, у неї до цієї справи справжній хист.

Під час навчання у Боярській середній школі №4 я про майбутнє не мріяла. Після закінчення школи у 2012 році не мала загального розуміння, ким саме хочу бути. Відмінне навчання поєднувала із заняттями у гуртках. Між іншим, починаючи з восьми років в'яжу гачком, а у дев'ять в'язала сарафани для себе. Маю хобі – в'яжу м'які іграшки, дарую їх друзям. Відвідувала малювання, танцювальний та вокальний гуртки, вчилася гри на гітарі.

– А у дорослому житті...

– Частина мене прагне бути в науці, мені подобається заглиблюватися в розв'язання проблеми за обраною тематикою. Доведено досвідом: мій мозок опрацьовує дані настільки глибоко, що коли, приміром, у мене за студентської пори не виходило вирішити певний приклад з математики, – на ранок я вже знала відповідь, бо... вона мені наснилася.

– Як пишуть у романтичних оповіданнях, про все розповідь сон. У такому разі, чи вірите ви астрологічним прогнозам?

– Не дивуйтеся: в астрологічні прогнози я вірю (сміється). Проте завжди варто пам'ятати, що ці астрологічні передбачення – це лише третина ймовірності того, що може стати-

ся з людиною в певний період часу. Адже прогностика – наука для передбачення майбутнього. Як буде у прийдешньому житті, все ж таки залежить від набору рис та характеру людини, від наших зусиль та прагнень. Мені подобаються думки астролога Анжели Перл з України, яка стверджує, що "зірки – це математичні точки на небі". Також мені припала до душі концепція китайської астрології Ба Цзи (унікальна система, яка аналізує схему особистих даних народження людини, щоби розкрити її життєвий потенціал – ред.) та таємнича "І-Цзін. Книга змін". Це китайський філософсько-окультний трактат, що з'явився наприкінці II тисячоліття до нашої ери, а коментарі до нього були написані Конфуцієм, творцем самобутнього етико-філософського вчення, що отримало його ім'я і стало основою китайської державності. Між іншим, цією концепцією захоплюється мій батько, тому з нею знайома і я.



Софія Жолтайли

– І все ж, як дівчина з гуманітарним складом розуму опинилася в технічному університеті?

– Ви все зараз зрозумієте. До речі, забігаючи наперед, скажу, що мені снилися частини дисертації після певного мозкового штурму з колегами. Такі брейншторми і "наукові" сновидіння приносять задоволення. Ясна річ, я не можу жити без творчості. Тому в 2012-му після шкільного випускного балу я пробувала поступити на навчання на архітектора, та пройшла тільки на контракт до будівельного університету – трішки не вистачило балів за творчим конкурсом. Але з'явився достатньо цікавий досвід: у цьому конкурсі брало участь дуже мало моїх ровесників, більшість абітурієнтів мали вік за 30 років і я була вражена їхньою художньою майстерністю. Можна було йти на навчання за контрактом, але з матеріальної точки зору моя сім'я, як мовиться, не потягнула б оплату за таку освіту. Готувалася знов до складання ЗНО з математики, також склала фізику й англійську і вже наступного року подавала документи до багатьох університетів. І тоді, звичайно, спробувала вступити до столичного політехнічного.

Згодом, завітавши до КПІ, я одразу відчула, що це саме моя альма-матер. Мене дуже привітно зустріли у приймальній комісії, на факультеті, і, якось миті здалось, наче для мене були відкриті всі університетські двері. Романтика перших днів перебування у кампусі є незабутньою. Обирала між матеріалознавством, електромеханікою та технічним перекладом з англійської. Далі все просто: на технічний переклад не пройшла, від матеріалознавців не дочекалася виклику, а телефонний дзвінок з приймальної комісії теперш-

нього НН ІЕЕ визначив моє майбутнє: почала навчатися за невідомим і дуже цікавим напрямом (посміхається).

– Кафедра автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів. Навіть сама назва наче сигналізує про суть "чоловічий" фах. Чи все вдавалось студентці Софії на перших курсах, і як відбувалось на старших? Можливо, згадасте надзвичайні події впродовж студентських, магістерських, аспірантських років?

– Вступила на перший курс легко, але вчитися було важко. Зізнаюся, що на перших курсах я практично спала впродовж чотирьох годин на добу: вставала з ліжка о шостій ранку, їхала з Боярки на пари, а потім приблизно о шостій вечора поверталася додому і до глибокої ночі виконувала домашні завдання. І все ж, попри нестачу годин для сну, в мене були насичені і щасливі студентські роки, ми з одногрупниками весело проводили час, часто раділи, що і яким чином зробити під час пар та підготовки до семінарів... Оскільки я та моя одногрупниця Ірина (нас було 2 дівчинки в групі) не мешкали у гуртожитку, то ми, бувало, завершували роботу над "домашками" навіть у буфеті або на підвіконнях у навчальному корпусі. Знаю, що журналістам подобаються "смажені" факти. Будь ласка: якось під час весняного семестру на практичних заняттях з матеріалознавства під час досліду, який проводила саме я, миттєво відкрилась кришка приладу із трансформаторним маслом... Хлопці швидко сховались за мою спину. Ситуація була під контролем, ми все відключили за інструкцією. Проте потім довго сміялись... Дівчина захистила представників сильної статі. Хіба не привід для дотепних жартів на адресу лицарів? Студентський гумор допомагає у багатьох ситуаціях.

– Кажуть, друзі – це рідні, яких ми обираємо свідомо. А викладачі – це люди, які впливають на наш світогляд, на формування нашої особистості та на подальше життя в цілому. Чи не так?

– Погоджуюся. Серед достойних викладачів варто відмітити наукового керівника моєї дисертації, тогочасного завідувача кафедри автоматизації управління електротехнічними комплексами (АУЕК) Віктора Петровича Розена, викладача нашої кафедри з електроприводу Антона Валерійовича Торопова, викладачку кафедри електропостачання нашого факультету Юлію Валентинівну Чернецьку. Пам'ятаю неповторні лекції з філософії від Іллі Володимировича Девтерова. Надзвичайно цікавими були лекції з риторики, які читала Марина Петрівна Препотенська в аспірантурі. Дякую їм за науку!

– Досвід роботи інженером у вас також є. Це був трамплін у велику науку?

Поїздка в Японію: тиждень у країні надсучасних технологій та стародавніх традицій

Без знайомства з новими ідеями, технологіями та досвідом їхнього впровадження в різних країнах розвиток нині неможливий. Тому для мене дуже велике значення має участь у проєктах міжнародного діалогу і співпраці. Одна з моїх нещодавніх поїздок стала можливою завдяки короткостроковій програмі студентського обміну MIRAI (Mutual understanding, Intellectual Relations and Academic exchange Initiative), що реалізується Міністерством зовнішніх справ Японії. У її межах студенти поділяються на шість груп відповідно до їхніх інтересів і майбутніх планів. Серед них групи "Мир", "Дипломатія та політика безпеки", "Економіка та бізнес", "Наука та технології", "Навколишнє середовище" та "Верховенство права". Зважаючи на те, що я вивчаю інженерію та планую й надалі розвиватися в цьому напрямі, я брала участь у групі "Наука та технології".



Іванна Довбиш

Поїздка тривала тиждень, без урахування часу на переїзд. Три перших дні ми провели у Токіо, потім три – в Ібаракі й знов повернення до Токіо. Місто, до якого їде група, залежить від тематики групи. Так, наприклад, група "Мир", їздила до Хіросіми (або Хірошіми, як вимовляється назва цього міста японською). Попри невеликий термін програми, ми за рахунок насиченого графіка встигли близько познайомитися з Японією.

MIRAI з японської перекладається як "Майбутнє", і ця програма дійсно була про майбутнє. Ми дуже багато обговорювали можливу співпрацю у сфері освіти, науки та технологій, як у особистісному форматі, так і в форматі держав. Упродовж поїздки відвідали провідні японські компанії "Panasonic", "Яха" та "Cyberdyne". Я була приємно вражена футуристичними технологіями, над якими вони нині працюють. "Panasonic" упроваджує широке використання зеленої енергетики, удосконалюючи сонячні батареї за рахунок зменшення їх розміру та збільшення ефективності. Також вони працюють над створенням єдиної мережі своїх гаджетів, що дозволить оптимізувати їх роботу. "Яха" розвиває космічні технології, забезпечуючи можливість проведення досліджень у космосі. До речі, до цього візиту мені важко було уявити, наскільки комплексним процесом є створення ракет, підготовка космонавтів до польоту та забезпечення життєдіяльності людей у космосі. У свою чергу "Cyberdyne" працює над збільшенням людських можливостей за допомогою технологій і вже використовує своїх роботів для реабілітації при порушеннях рухливості.

Як для студентки технічного університету, найважливішими для мене стали візити до Технологічного інституту Шібаура та дослідницької установи RIKEN Center. В інституті ми провели цілий день, спілкуючись зі студентами та відвідуючи лабораторії. Оскільки я вивчаю неруйнівний контроль, найбільше мене вразило використання терагерцових хвиль для діагностики будівельних конструкцій та медичних досліджень. Усі лабораторії унікальні й займаються дуже цікавими футуристичними проблемами: доповнена реальність, технології, що керуються мозком, відокремлення водню з повітря. Багато досліджень, які проводять аспіранти університету, отримують фінансу-

вання від японських компаній, що свідчить про високу зацікавленість комерційного сектору у технологічному розвитку країни. У RIKEN Center ми відвідали департамент, що займається дослідженням мозку людини. Мене здивувала кількість іноземного персоналу, що працює у Центрі. Всі дослідження, публікації та плакати написано або дублюються англійською мовою, що робить Центр комфортним місцем для роботи в сфері науки та техніки для науковців, які не володіють японською мовою. На своїй базі Центр дозволяє проводити дослідження й аспірантам та студентам.

Упродовж перебування в Японії ми також знайомилися з її культурою, відвідували туристичні місця та навіть виготовляли традиційні японські паперові ліхтариків



Під час відвідування компанії "Cyberdyne"

Чьочін. Ми оглянули музей історії Японії, де спробували на собі традиційний одяг: дванадцятишарове кімоно Juni-hitoe та обладунки Yoroï-kabuto.

Шана до власних традицій та культури відіграє важливу роль у повсякденному житті Японії і впливає на її розвиток. Не ознаямившись з ними, важко зрозуміти осо-



Учасники програми студентського обміну MIRAI в Японії

бливості науково-дослідної діяльності в цій країні. Це слід мати на увазі тим, хто планує взяти участь у цій програмі. Для її організаторів дуже важливим є зацікавленість учасників не лише у темі групи, у складі якої вони хотіли б відвідати Японію, а й у японській культурі. У моєму випадку підтвердженням моєї зацікавленості та знань стало те, що я вивчала японську мову та культуру ще зі школи. При цьому, оскільки всі учасники походять з різних країн Європи, дуже важливим є також володіння на високому рівні англійською мовою, адже основною мовою програми є англійська.

Кілька слів про те, як потрапити до програми. Відбір на неї відбувається у два етапи: заповнення онлайн-заявки та інтерв'ю. У відборі можуть брати участь студенти бакалаврату, магістратури, аспіранти та молоді дослідники, яким на момент поїздки до Японії вже виповнилося 20 років. Для онлайн-заявки необхідними є: дійсний закордонний паспорт, витяг з оцінками або довідка про зарахування (якщо ви ще навчаєтесь в університеті) та фотографія паспортного формату. Слід звернути увагу на те, що на етапі заповнення заявки необхідно буде відповісти на запитання про мотивацію до участі в програмі, тож потрібно чітко розуміти, яку користь ви особисто та Україна отримає від цієї подорожі.

Інтерв'ю проходять очно в посольстві Японії в Україні. Мені дозволили перенести інтерв'ю в онлайн-формат, адже я офіційно перебувала на стажуванні у Канаді. На інтерв'ю також головною темою була мотивація до подорожі та майбутні плани: як я планую використовувати та поширювати знання, отримані під час поїздки. У моєму випадку це була публікація дописів у LinkedIn, оскільки я активно веду свою сторінку, та поширення знань про Японію серед студентів та учнів старших класів, адже нині я ще й викладаю математику та фізику. Японське посольство дуже допомагає з підготовкою до поїздки, надає важливі рекомендації та організує отримання візи – це значно спростило мою підготовку.

Усі витрати в межах програми покривають організатори: перельоти, проживання,

їжа, усі екскурсії, квитки та транспорт. Додатково ви можете планувати свій вільний час на власний розсуд. Ми, наприклад, вечорами зазвичай відвідували туристичні пам'ятки, куштували місцеву вуличну їжу та купували сувеніри. Це дозволило відчувати, що ми доволі близько познайомилися з Токіо та Ібаракі. Проте я б дуже хотіла продовжити нашу подорож принаймні на декілька днів.

Перед поїздкою в нас також була онлайн-зустріч, де нам детально пояснили план на кожен день, розповіли про дрес-код та особливості поведінки. Ця зустріч була дуже важливою і підготувала нас до деяких суттєвих, через різницю менталітетів наших народів, речей. Нам розповіли про те, як правильно поводитися у ресторанах, у громадських місцях та транспорті, про особливості етикету поводження з паличками. Для мене найважчим було прилаштуватися до черг



Виготовлення японських паперових ліхтариків

ліво-стороннього руху: японці стоять у черги перед тим, як зайти у метро, на ескалатор, і ці черги завжди ліворуч від входу. Також у громадському транспорті панує неймовірна тиша. Зауважу, що під час цієї зустрічі учасники також познайомилися одне з одним.

Подорожуючи до Японії, слід з особливою увагою ставитися до дрес-коду, пунктуальності, вираження емоцій та конфіденційності. У більшості місць нам не дозволяли фотографувати чи знімати відео. Японці, які нас супроводжували, уникали фотокамер або просили не публікувати фото з ними. Особливо під час нашого візиту до Міністерства закордонних справ Японії, де дуже прискіпливо стежать за конфіденційністю. До речі, в міністерстві я як представниця України почула багато слів на підтримку нашої держави у російсько-українській війні та утвердження миру в світі.

Уже після поїздки до Японії для випускників програми MIRAI регулярно організуються онлайн-зустрічі з представниками японських компаній та університетів і культурними діячами. На цих зустрічах можна поглибити знання про Японію, а також отримати корисну інформацію для свого майбутнього кар'єрного розвитку. Так, нині в нас проходить серія зустрічей з японськими компаніями, що розвивають бізнес у Європі.

Іванна Довбиш, студентка ПБФ